

3. Тимофієнко В. І. Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття / Академія мистецтв України; Інститут проблем сучасного мистецтва. — К.: Видавництво Інституту проблем сучасного мистецтва, 2002. - 472 с.
4. Architecture Images of Inspiring Womensclothingstore Byelevationworkshop Photos. [Електронний ресурс] –Режим доступу: <http://www.mutram.com/asian-creativity-at-its-best-the-songmax-clothing-store-for-women>
5. Google office by Scott Brownrigg. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dezeen.com/2011/01/28/google-office-by-scott-brownrigg/>

Аннотація

Дается определение понятия «графика в интерьере»; проведен структурный анализ графики как средства формирования интерьера; выявлены принципы размещения графических изображений в пространстве интерьера.

Ключевые слова: графика, интерьер, функция, принцип размещения.

Annotation

The definition of "graphics in the interior" is given; structural analysis of graphics as a mean of interior is performed; principles of graphics placement in spacious interior are defined.

Key words: graphics, interior, function, allocation principle.

УДК 72.01:711/338.439.5

Л. В. Шлапко,
аспірант,

*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МЕРЕЖІ ОПТОВО-РОЗДРІБНИХ ПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКОВИХ КОМПЛЕКСІВ НА РІВНІ РАЙОННОГО ПЛАНУВАННЯ

Анотація: розглянуто проблему формування мережі оптових та оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів на рівні районного планування. Досліджено стан оптово-роздрібної продовольчої торгівлі в районах Полтавської області. На базі проаналізованого матеріалу було визначено необхідну кількість та місць розташування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів в Полтавській області.

Ключові слова: оптовий ринок, оптово-роздрібний ринок, продовольчий ринок, ринковий комплекс, мережа ринків, ринкова інфраструктура, торговельний процес.

Постанова проблеми. Розвиток торгівлі в районах області, нерозривно пов'язаний з проблемами функціонування споживчої кооперації. На початку 90-х років налагоджений механізм споживчої кооперації в Полтавській області і в країні в цілому, став занепадати. Припинили свою діяльність велика частина складів, баз, овочесховищ. Практично повністю була втрачена матеріально-технічна база споживчих кооперативів, різко скоротилася кількість надаваних ними послуг. Існуючі в Україні підприємства споживкооперації повсюдно втратили свою основну первісну функцію – закупівлю і перерозподіл сільгосппродукції.

Для вирішення цієї проблеми в червні 2000 р. Президент України видав Указ «Про першочергові заходи щодо формування і функціонування аграрного ринку». В Указі було визначено два основні завдання: створення ринкової інфраструктури, форм і механізмів організованої оптової торгівлі та спрямування товаропотоків сільськогосподарської продукції через прозорі процедури аграрного ринку [2].

Ще декілька законодавчих актів, які регулюють діяльність оптових ринків. Це Закон України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції» № 1561-VI від 25 червня 2009 року й Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової Програми створення оптових ринків сільськогосподарської продукції» № 562 від 3 червня 2009 року [1]. Вони створюють сприятливе правове середовище для розвитку оптових та оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів України й забезпечують розуміння того, що це є стратегічним курсом країни, а не ініціативою окремих інвесторів.

У зв'язку з цим особливого значення набуває формування мережі оптово-роздрібної продовольчої торгівлі на рівні районного планування та розробка принципів архітектурного рішення основних елементів її просторової структури. До найбільш важливих з цих елементів віднесені оптово-роздрібні продовольчі ринкові комплекси районних центрів області, які є базисними для організації обслуговування у сільській місцевості.

Виклад основного матеріалу. Торгівля в Україні стійко й динамічно розвивається, нарощуючи обсяги, розширюючи і поглиблюючи асортимент продукції, що продається. Щорічно збільшується кількість торговельних підприємств і чисельність працівників даної галузі. Однак на рівні районів області оптово-роздрібна продовольча торгівля перебуває в занедбаному стані і досить часто носить стихійний характер. Практично відсутня державна підтримка продажу сільськогосподарської продукції в сільській місцевості.

Першочергового значення набуває створення мережі організованих оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів, що потребує таких заходів із боку держави, як виділення земельних ділянок під їх розміщення, фінансової підтримки з державного бюджету України, розвиток відповідної інфраструктури. Якщо не буде чіткої і жорсткої довгострокової програми з відповідно розробленою проектною документацією, ця проблема може загостритися і сприяти поряд з іншими причинами триваючій міграції жителів сіл у міста.

В обласному центрі (м. Полтава) і в районних центрах обсяг оптово-роздрібною продовольчої торгівлі з кожним роком збільшується. Постає гостра необхідність в створенні умов комфортної та вигідної реалізації надлишкової продукції індивідуальним господарствам сільського населення, а в наслідок що стимулює до розвитку товарного виробництва і повинно призвести до зниження цін на продовольчі товари, а також покращення якості товару, який потрапляє до кінцевого споживача.

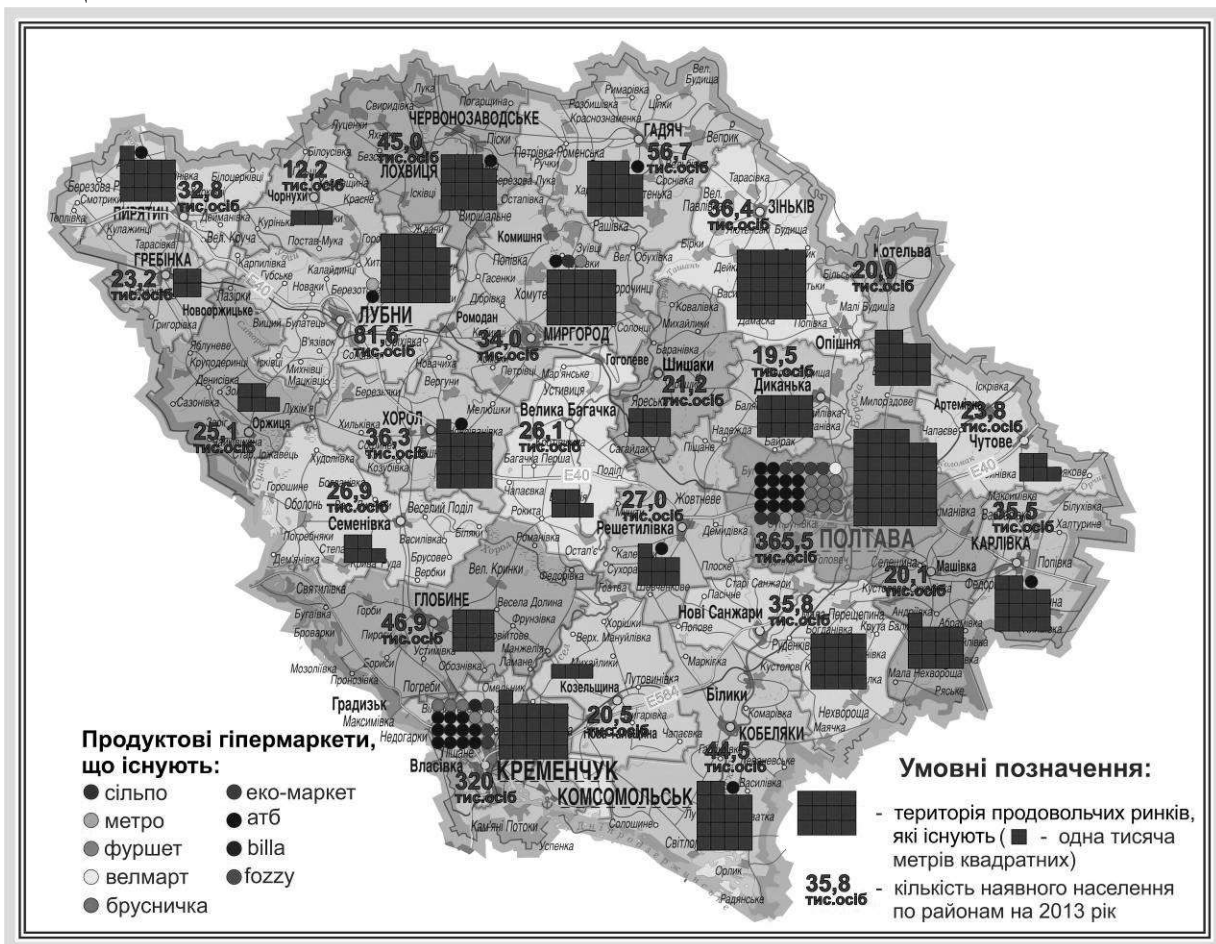

Рис.1. Розташування гіпермаркетів та продовольчих ринків в Полтавській області.

В даний час в більшості населених пунктів Полтавської області, навіть у досить великих, населення, яких становить більше п'яти тисяч жителів, взагалі

відсутня сучасно обладнана оптово-роздрібна торгівля, розвинена інфраструктура продовольчих ринкових комплексів, чітке функціональне зонування, відсутня функція зберігання, фасування та підготовки товарів до продажу (рис1.). Така ситуація виникає внаслідок: – порушення порядку взаємовідносин між покупцями, продавцями, постачальниками, виробниками товарів; – хаотичності і стихійності організації торгівлі; – порушення територіальних норм розміщення торгових об'єктів у сільській місцевості; – в слабкості існуючої системи оптово-роздрібної торгівлі; – недостатньої кількості сучасно технічно обладнаних спеціалізованих сховищ плодоовочевої продукції для довгострокового збереження їх обсягів та якості; – високої вартості відповідних послуг.

Аналіз кількості існуючих супермаркетів, розмірів та функціональних характеристик ринків дасть змогу визначити економічну доцільність формування оптово-роздрібної мережі продовольчих ринкових комплексів в Полтавській області.

Полтавська область характеризується територіальним різноманіттям розміщення видів та високим розвитком сільського господарства. Більшість сільськогосподарських підприємств має спеціалізацію, як в рослинництві так і в тваринництві. Навколо міст створені підприємства зі спеціалізацією по вирощуванню овочів та виробництву молока тощо. У сільському господарстві у Полтавській області зайнято 117,5 тисяч осіб, що складає 7,61% зайнятого населення в Україні у сільському господарстві.

Рішення проблеми торгівлі в сільській місцевості можливо шляхом побудови потужної централізованої мережі, яка взяла б на себе виконання багатьох організаційних і комерційних задач. При організації мережі оптово-роздрібної продовольчої торгівлі на рівні районного планування необхідно враховувати всі особливості області, в якій вона буде розміщена: значення міст в системі розселення та їх взаємозв'язок з іншими населеними пунктами, характер містоутворюючої бази, кількість населення по районах області природно-ресурсний потенціал, соціально-економічний розвиток, системи міського та зовнішнього транспорту.

Державним підприємством Українським державним науково-дослідницьким інститутом проектування міст «Діпромисто» імені Ю.М. Білоконя у 2012 році було проаналізовано окремі складові природно-ресурсного потенціалу, складові комплексної характеристики рівня розвитку та складові комплексної характеристики за показником потенціалу Полтавської області [3].

Взяті за основу окремі складові та аналіз схеми Полтавської області з нанесеними на неї даними про розташування гіпермаркетів та кількості і

розмірів ринків по районах (Рис. 1) дають змогу зробити висновок, що найбільша кількість показників – п'ять з восьми: природно-ресурсний потенціал, рівня розвитку району та найбільш розвинена транспортна мережа в Гадяцькому та Полтавському районі (Табл.1). Найбільша кількість мешканців в Полтавському, Кременчуцькому та Лубенському районах області.

Аналіз даного матеріалу виявив, що в Полтавській області раціонально було б розмістити чотири оптово-роздрібних продовольчі ринкові комплекси у Полтавському, Кременчуцькому, Лубенському та Гадяцькому районах.

Дослідження стану оптово-роздрібної продовольчої торгівлі в районах Полтавської області дозволяє зробити ряд основних висновків:

- порушення раціональності в товарорусі продуктів харчування і зниження результатів праці жителів сільської місцевості в рамках особистих підсобних господарств;
- руйнування механізму діяльності існуючих раніше заготівельних контор;
- недостатня кількість установ оптово-роздрібної торгівлі, а звідси, низький якісний рівень обслуговування сільського населення;
- відсутність тісних зв'язків між споживчими товариствами-покупцями різних районів області призводить до накопичення надлишків окремих видів продовольства в одних районах області та їх відсутності в інших;
- розміщення цілої низки торговельних закладів без урахування радіусів доступності до них;
- відсутність комплексного підходу до побудови мереж торговельного обслуговування сільського населення.

Виконання сукупності функцій з надання комплексу послуг сільським товаровиробникам на оптових продовольчих ринках дозволить: забезпечити цілорічне постачання населення якісними продуктами харчування, а сільським товаровиробникам – доступ до ринків збуту, де на єдиному облаштованому місці здійснюватимуться угоди з купівлі-продажу; своєчасно інформувати товаровиробників про зміни в кон'юктурі продовольчого ринку на основі надання маркетингових послуг; забезпечити контроль за якістю продукції; спростити та убезпечити фінансові розрахунки; легалізувати товаропотоки і збільшити надходження до бюджету фінансових коштів.

Таблиця 1.

Окремі складові потенціалу Полтавської області.

№ п/п	Найменування району Полтавської області	Окремі складові природно-ресурсного потенціалу Полтавської області				Складові комплексної характеристики рівня розвитку			Складові комплексної характеристики за показником потенціалу	Всього
		мінеральні ресурси	земельні ресурси	лісові ресурси	водні ресурси	економічний розвиток	стан навколишнього середовища	соціальний розвиток	транспортна мережа	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Великобагачанський		▪	▪			▪			3
2	Гадяцький			▪	▪	▪	▪		▪	5
3	Глобинський						▪			1
4	Гребінківський		▪		▪		▪		▪	4
5	Диканський		▪				▪			2
6	Зіньківський		▪	▪	▪		▪			4
7	Карлівський		▪				▪		▪	3
8	Кобеляцький						▪			1
9	Козельщинський	▪					▪			2
10	Котелевський			▪			▪			2
11	Кременчуцький	▪				▪		▪	▪	4
12	Лохвицький		▪		▪					2
13	Лубенський						▪	▪	▪	3
14	Машівський		▪			▪	▪		▪	4
15	Миргородський		▪				▪	▪	▪	4
16	Новосанжарський						▪			1
17	Оржицький		▪				▪			2
18	Пирятинський		▪		▪		▪			3
19	Полтавський			▪		▪	▪	▪	▪	5
20	Решетилівський						▪			1
21	Семенівський						▪			1
22	Хорольський		▪				▪			2
23	Чорнухінський			▪			▪			2
24	Чутівський		▪				▪		▪	3
25	Шишацький		▪	▪		▪			▪	4

Висновок. В цілому можна констатувати, що розвиток оптово-роздрібної торгівлі на продовольчому ринку країни, особливо в сільській місцевості проходить стихійно, без аналізу і прогнозу наслідків цього процесу з боку держави, при слабкому використанні ним правових, організаційних та економічних важелів регулювання, з низьким розвитком інфраструктури.

Відсутність належних заходів, що регулюють порядок оптово-роздрібної торгівлі, недостатній досвід організації роботи оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів, слабка підтримка держави можуть призвести до витіснення вітчизняної оптової торгівлі, котра ще не сформувалась, і українських товаровиробників з власного продовольчого ринку.

Подальше вивчення становлення, формування мережі та інфраструктури оптових та оптово-роздрібних продовольчих ринків допоможе не тільки виявити проблеми розвитку, але й намітити заходи щодо запобігання причинам їхнього утворення, що й становить перспективу подальших досліджень.

Література

1. Закон України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції» № 1561-VI від 25 червня 2009 року.
2. Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення формування та функціонування аграрного ринку» від 6 червня 2000 р. № 767 // Уряд. кур'єр. – 2000. – 8 черв. (№ 103). – С. 7 – 12.
3. Державне підприємство Український державний науково-дослідницький інститут проектування міст «Діпромісто» імені Ю.М. Білоконя «Схема планування території: Полтавська область» – Київ, 2012 – 18с.

Аннотация

Рассмотрена проблема формирования сети оптовых и оптово-розничных продовольственных рыночных комплексов на уровне районной планировки. Исследовано состояние оптово-розничной продовольственной торговли в районах Полтавской области. На базе проанализированного материала было определено необходимое количество и места размещения оптово-розничных продовольственных рыночных комплексов в Полтавской области. Ключевые слова: оптовый рынок, оптово-розничный рынок, продовольственный рынок, рыночный комплекс, сеть рынков, рыночная инфраструктура, торговый процесс.

Annotation

The problem of forming a network of wholesale and retail food market complexes at the level of regional planning was considered. The condition of wholesale and retail food trade in the districts of Poltava region was analyzed. On the basis of the analyzed material the required number and location of wholesale and retail food market complexes in the Poltava region was determined.

Keywords: wholesale market, wholesale and retail market, food market, market complex, regional market, distribution network, infrastructure element, trading process.